

של יודים, נאלצה להפך את עקרונותיה כדי לפייס בן-ברית (כמו בענין סיון), לא סטה טיטו אף מעם אחד מדרכו, הצביע בעד שאיפת טוניסיה ומארוקו, תמך ב-מוסאדק הפרטי.

בשנים האחרונות גילה ענין גובר והולך בעולם המערבי אחרי שפיתח תעשייה חדשה בארצו, ביקש שוקים בארצות נחשלות. מבטו ריחף על ארצות ערב. היו לו גם כמה הצלחות. מהנדסים יוגוסלביים בונים את נמל לטקיה בס'ריה, תכננו את רשת התעלות של אל-זיבא. קולות הערבים גם עזרו לו באו"ם. גם המעוט המוסלמי במונט-נברו היוגוסלביית שימש גשר. רק פעם אחת נכחה קשות, כשתמך יותר מדי באויב ש-שאקלי.

אויב ברומא. אולם ככל החיפושים האלה לא שכח טיטו את יודותו לישראל. עזרו לו רק זכרונות משותפים של רדיפות בימי השלטון הנאצי. עת נטחו 60 אלף יהודים יוגוסלביים. לא פחות מלכד ה-אויב המשותף של שתי המדינות: ההאזתי קאן. לפני שנתיים ניתקה יוגוסלביה את יחסיה עם מעצמה רוחנית זו, גירשה את נציג האפיפיור. פרט א פייני: אותו נציג יושב כיום בירושלים.

כל התכונות האלה סיגלו את טיטו באופן מיוחד לשמש מתוך בין ישראל והעולם הערבי. סיוור במרחב עזר מיד תקחת אלה בלב המדינאים הישראליים (ראה תצ-פית). וראש-המשלה אף התראה עם ציר יוגוסלביה, שהוא בן-דודו של אחד מאר-בעת סגניו של טיטו.

אם יתגשמו תקוות אלה, לא מן הנמנע כי המרשל רחב-המידות, החובב מדים מ-טוארים, שהינו בלי ספק אחד מחציית-ריסר הדמויות הגדולות של התקופה, יעבור על פני פליגת-כבוד בקריה הירושלמית.

מפלגות השתלטות אסחרית

המפלגות הפעילות לא היו היחידות שנסאו את עניינן מזרחה. בעת הויכח

חר בקרב הצ"כ גדל עוד יותר בהידוע להם כי בין חברי המשלחת המסחרית, העומדת לצאת לסקינג (העולם הזה 895) נמצא גם חבר מפלגתם, סגן שר המסחר והתעשייה, זלמן סוזאייב. הם מיהרו ללחוץ על סוזאייב, דרשו ממנו שלא לנסוע.

בלבו של סגן-השר התחולל מאבק עז: סוזאייב לא היה מרוצה ביותר מן השליחות שהוטלה עליו, היות והוא סבר כי לא נאה לסגן-שר להיות חבר במשלחת אשר בראייה שיה עומד צידו. מצד שני ראה הוא את המצב בעיניים של סוחר מנוסה, שאף ל-היות בין יוצרי קשרי המסחר עם המזרח הרחוק.

ההכרעה במאבק הפנימי באה רק לאחר שקיבל סוזאייב רמז דק משותפו לשעבר בעסקי הייבוא-ייצוא שלו. הם הזכירו לו כי נסיעתו עלולה לפגוע יותר מכל בעסקי החברה שלו עם ארצות-המערב. הוא שוכנע, הודיע לממונים עליו ולעמיתיו: "לא אסע לסיין. אני עסוק מדי בענייני הועדת מסי-הכנסה".

אנשי מפא"י לא היו מוכנים להניח לנ-ציג הצ"כ לאסוף את ידיו מן המשלחת: הם חששו ש-צ"כ ישנו את כיוון התעמול-לה, יציגו את המשלחת לסיין כמכצע סר-טי של מפא"י. הם הפעילו את אנשי מש-רדהחוק, שדרשו מן הציונים הכלליים ל-הביא את הסתייגותיהם מן הנסיעה לפני ישיבת-המשלה.

אולם הצ"כ לא היו מוכנים כלל לה-ביא את המרשה לשיבת-המשלה הם ידעו כי נימוקיהם לא יהיו משכנעים מ-בחינה פוליטית. תשובתם למשרד-החוק: הם לא ינערו את חיצנם מן המשלחת, ימנו ממלא מקום לסוזאייב.

היה זה המוצא הטוב ביותר מן המבוך: ממלא מקום של סוזאייב לא יהיה אחד ממנהיגי המפלגה, אלא סקיד בכיר של מש-רדהמסחר והתעשייה, אשר אין לו כל עסקים פרטיים מפותחים. יחד עם זה תו-כל המשלחה גם לטהר את עצמה כלפי מע-צמות המערב: היא תסכים לכל הגורמים

● בעתיד הרחוק יותר אפשר יהיה לנצל גם את עפרות-הברזל הישראליות. **25 דולאר יותר.** הבעיות הכספיות של חברת כור נפתרו ללא לבטים. הממשלה הקציבה לה 324 אלף לירות סטרלינג לרכישת ציוד באנגליה. ציוד נוסף נרכש בארצות-הברית במיליון דולאר. מיליון ר-חצי ל"י גוייסו בארץ. הקמת קריית הפלדה התקדמה יפה, והמפעל להתכה היה קרוב להשלמתו. רק בעייה אחת טרם נפתרה: רכיזו גרוטות-הברזל בידי החברה.

כדי לפתור בעייה זו פנתה סולובובנה לממשלה, ביקשה להוציא צו האוסר ייצוא גרוטות-ברזל לחוץ-לארץ, לאגור מלאי ש-יבטיח לקריית-הפלדה תעסוקה מלאה. א-לם כאשר פורסם המכרז של משרד-התחבו-רה על מכירת גרוטות-הרכבת, סירבה ה-ממשלה להסתכסך עם שר-התחבורה, יו-סף ספיר, העומד בהתנגחות מתמדת עם סולובובנה בגלל המבדוק הצף. הצו לא הו-צא. כור נאלצה להגיש את הצעותיה במע-

כגון לחם ועבודה, בה בשעה שאנחנו ה-צענו להם רק את אלוהים". דברים אלה של הארכיבישוף גורג' הכים, ראש הכנסייה הקתולית-אורתודוקסית בארץ, שנאמרו לאחר נצחונם של הקומוניסטים ב-בחירות לעיריית-נצרת, עשו רושם עז על התוגים הנוצריים בעיר. תוגים אלה ערכו דיונים ממושכים, החליטו בס פו של דבר לתת להמונים יותר מאשר את אלוהים: כנסייה חדשה.

השעה היתה כשרה להקמת הכנסייה: רק לפני שבוע מלאו מאה שנה להכרזת הדוג' מה הקדושה. האפיפיור ותאיש לדקות מספר ממחלתו האנושה, הכתיב לאחד מ-מוכיריו את ברכתו לכנסייה החדשה. מוג' סיניור אלברטו גורג, שליחו האישי של ה-אפיפיור בישראל ובריון לקח את הברכה כמו ידיו, העביר איתה לנצרת כדי לקבוע אתה באבן-הפינה של הכנסייה.

פעודה קדושה. טכס הנחת אבן-ה-פינה היה מפואר, אמנם חסר מלט לקביר

נוסעי המטוס לפני החקירה

— דמויות של בשר ודם

עת המגילה הקדושה בתוך האבן, אך אחד המאמינים רץ דביחה, הביא דלי מלט ו-פטר את הבעייה בו במקום. מאותו רגע ואילך התנהל הכל כיאות. משתתפי הטכס נשא נאומים נמצים, המריחו בלונים, שרו שירים קדושים ואכלו, לשם סיום, עידה שמנה וקדושה למדי.

השבוע, כאשר החלו ההכנות הממשיות הראשונות להקמת הכנסייה, שתוכננה על ידי המנדס-הכנסיות האיטלקי הנודע אנטו-ניו ברלוצי, הוברר למ-בטלים נציגים רבים כי זאפיפיור נתן להם הפעם הרבה יותר מאשר אלוהים: עשרות מהם יקבלו עבודה קבועה למשך שלוש השנים הבאות, וחלק מ-4 מיליוני הדולארים שיושקעו ב-ניין, יורם לכיסייהם.

ישו שלה נעליים

האיגרת שהגיעה אל שליחי הדת הקת-לית בישראל לפני חודשים מספר הכתה אותם בתדהמה מהולה בשמחה: 500 תו-שני הכפר הבדוי ערב אל-שבלי, הסמוך ל-כפר-תבור יקשו להיטבל ולעבור לדת של ישו. הנה זה הישג עליו לא חלם א-לש מאלפי המיסיונרים, שפעלו בשטחים הערביים של הארץ ביורות האחרונים.

נדהמו לא פחות מנציגי הדת הקתולית אנשי הממשל הצבאי ועובדי משרד הדתות: הם פשוט לא יכלו להבין מה הניע כפר ש-לם לבגד דת אבותיו. היחידים שלא נד-המו היו תושבי ערב אל-שבלי עצמם. כי פנייתם אל זאפיפיור היתה שיא טבעי של דרך-ישרים ארוכה.

דרך הייסוים החלה עוד בימי מלחמת-העצמאות, כאשר שמרו תושבי ערב אל-שב-לי על יחסיידידות עם אכרי כפר תבור, סירבו לשתף פעולה עם כנופיות קא קני, סבלו מידן קשת. הם ישבו בבתייהם ולא הפריעו לנוי. סיפר משה יעקב כהן, ואש המועצה המקומית של כפר-תבור, זאנו מצדנו הבטחנו כי נגן על זכ יותיהם לאחר המלחמה.

אכרי כפר-תבור לא הצליחו לקיים את בטחונם: הממשל הצבאי היה חזק מהם ומיושבי ערב אל-שבלי גם יחד. בשנת 1950

(המשך בעמוד 8)

טפה חתימה, ככל חברה אחרת, לקחת ל-הצלחה.

ההצלחה לא באה: כאשר נפתחו המע-טפת, התברר שהצעתם של ייצואנים יש-ראליים היתה גבוהה מן ההצעה של כור-ב-25 דולאר לטונה גרוטות. הייצואנים זכו במכרז. הגרוטות יימכרו בחוק לארץ - וקריית-הפלדה החדשה עלולה לסבול מחוסר-תעסוקה כרוני.

יורדים

חוק יבש

בשבוע שעבר נראו תחנת הרכבת החי-פאית ותחנת אגד, הסמוכה לה, כאולמי-שינה גדולים: 50 יורדים לזמוניה השתכנו באולמות שתי התחנות, ציפו לאניה, שהי-תה צריכה להסיעם לחוץ-לארץ.

רוב היורדים היו זקנים וזקנות שלא הצ-ליחו להסתדר בארץ, לא ראו כל סיכוי ש-בניהם יבואו בעקבותיהם, יתמכו בהם. הם פנו לחברת הרשקוביץ ובנוי, סוכני חברת-אניות רומנית, קיבלו מקום באנית המשא-פלכאנוב. שעננה איתה שעה בנמל, התכו-רנו לעלות עליה.

אולם ברגע האחרון נופצו כל התקוות. אברהם שיינמן, רב-חובל הנמל, חיטט ב-כרכים מאובקים של החוק הימי הבינלאומי, הכריז: "לפי החוק מותר לאנטיית-משא ל-הסיע 12 נוסעים בלבד".

לא הועילה הכרזתם של מלחי האניה ש-ם מוכנים לוותר על תאיהם לטובת היורדים. לא הועילו גם מברקי-המחאה שנשלחו ל-משרד-החוק ומשרד-הבטחון. היורדים, ש-מכרו את דירותיהם ורהיטייהם, נאלצו להי-כנע לחוק היבש, לחכות לבואה של אניות-דנוסעים טרנסילבאניה, שנמצאה בתיקו-ר. רבים מהם עמדו לפני שער-הנמל, נעצו מ-ב-טים מלאי קנאה בעשרות יורדים אחרים, ש-יצאו השבוע לקנדה ולארצות-הברית. "כן", אמר אחד מהם, "אלה לא יתקלו בשום קושיים: יש להם כסף".

דת

יותר גאלוהים

"מדוע נצחו הקומוניסטים בבחירות? מפ-גי שהם הציעו לזמונים דברים ממשיים,

הפספורטים של צוות המטוס ונוסעיו.

— במשחק שחמט —

הנוגעים בדבר כי המקיד נאלץ לנסוע ב-תוקף תפקידו הממשלתי.

המשק

הצו לא נית

בשבוע שעבר חיכתה שורה שלמה של חברות מסחריות גדולות לפתיחת מספר מעטפות תחומות במשרד-התחבורה יש-ראלי. כל אחת מן החברות קיוותה שהיא תהיה הווכה בכרזו שמורסם עליידי המש-רד, תוכל לקנות את 7000 טון הגרוטאות של רכבת ישראל.

אחת המקוות היתה חברת כור. החבי-הבת של סולובובנה, חלוצת תעשיית ה-ברזל בארץ. כור החלה בהקמת קריית-פלדה בקרבת עכו עוד בטרם נתמנה דב יוסף לשר הפיתוח והחל לגלות עפרות-ברזל בנגב. הנחת דתברה היו: ● ניצול 18—15 אלף הטונות של גרר-טות-הברזל המצטברות בארץ מדי שנה, בתוספת חומר-גלם גרוטות-ייבוא יאפשר תפוקה שנתית של 50—60 אלף טונות פל-דה.

● ציר ישראל בבורמה, דוד הכהן.

● רובס טוריים, אך שניים מצריים — אחד של "ממלכת מצריים" והשני של "הרפובליקה המצרית".

המדיני האחרון בכנסת קמו גם נציגי ה-צ"כ, תבעו בכל תוקף קשירת יחסים דיפ-לומטיים עם סין העממית.

איש לא האשים את הציונים הכלליים ב-א היתירה לארצות הגוש המזרחי. הכל ידעו כי גואמי המשלחה אמרו את אשר אמרו אך ורק מפני שהם ידעו כי הידוק-היחסים עם סין הינו בגדר עובדה מוגמ-רת, עם לנצל את כל הפ-טישה לתעמולת-הבחירות, להסביר לציבור כי הקשרים עם סין נוצרו כתוצאה מלחץ הצ"כ על אנשי-מפא"י.

א.ל.ה תעמולה הצ"כית נתקלה בקושיים בלתי צפויים. חוגי הייצואנים בקרב ה-משלחה התעוררו, פ-צו במחאת. סיבת המחאה: ארצות-הברית נוקטת בסאנקציות כלפיה של החברות, הקשורות ביחסים מסח-ריים עם סין העממית. שלטות המסחר האמריקאיים כבר פנו אל נציגיהם בישר-אל בשאלה מדוע מתירה ישראל הערכת סחורות שונות, הכלולת ברשימת המו-צרים האסטרטגיים — בעיקר תרופות — לארצות הדמוקרטיה העממית.

מאבק פנימי

כעסם של חוגי המס-

● ווקמנוביץ סמפ, האחראי על הכל-כלה היוגוסלביית.